

**U Z N E S E N I E**

*Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **Železnice Slovenskej republiky, Bratislava**, so sídlom v Bratislave, Klemensova ul. č. 8, proti odporcovi **WESTWOOD Slovakia s. r. o.**, so sídlom v Bratislave Račianska ul. č. 66, v dovolacom konaní zastúpenej Mgr. Janou Lenkovou, advokátkou v Bratislave, Krížna ul. č. 38, o zaplatenie 1 437,76 Eur s prísl., vedenej na Okresnom súde Bratislava III v Bratislave pod sp. zn. 14 C 64/2010, o dovolaní odporcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. mája 2012, sp. zn. 8 Co 290/2011, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava III v Bratislave z 9. júna 2011, č. k. 14 C 64/2010-111, takto*

**r o z h o d o l :**

*Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 31. mája 2012, sp. zn. 8 Co 290/2011 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.*

**O d ô v o d n e n i e**

*Krajský súd v Bratislave uznesením z 31. mája 2012, č. k. 8 Co 290/2011-137 odmietol odvolanie odporcu smerujúce proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III z 9. júna 2011, č. k. 14 C 64/2010-111 (ktorým tento súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 1 437,76 Eur s 9 % úrokom z omeškania od 8. júla 2010 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania v sume 86 Eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku) a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.*

*Vychádzal zo zistenia, že rozsudok súdu prvého stupňa bol doručovaný odporcovi na adresu B., ktorá zásielka sa vrátila súdu späť 15. júla 2011 s tým, že adresát si ju v odbernej lehote neprevzal. Odvolací súd tak považoval rozsudok súdu prvého stupňa za doručený dňom 19. júla 2011 na základe zákonnej fikcie (t. j. po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky súdu bez ohľadu na to, či sa to konatelia oprávnení za odporcu konat', dozvedeli). Táto lehota začala plynúť 20. júla 2011 a uplynula 3. augusta 2011 (správne 4.*

augusta 2011). Pokiaľ odporca podal odvolanie na poštovú prepravu až 30. augusta 2011, urobil tak po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na podanie odvolania, teda oneskorene. Opakované doručenie rozsudku súdu prvého stupňa priamo konateľke spoločnosti (J. C.) na adresu B. považoval za nadbytočné a neúčinné. Neprihliadol ani na plnomocenstvo udelené J. C. (ako jedným konateľom spoločnosti) J. C. (druhej konateľke spoločnosti), lebo oprávnenie obidvoch konateľov vyplýva z ustanovenia § 21 ods. 1 písm. a/ O. s. p. bez potreby udelenia plnomocenstva na zastupovanie právnickej osoby v konaní.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal odporca dovolanie. Navrhol, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu a tiež aj rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) a že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p., v spojení s ustanovením § 242 ods. 2 písm. a/ O. s. p.). Zdôraznil, že J. C. bola splnomocnenou zástupkyňou odporcu na základe plnomocenstva z 27. októbra 2010 a robila všetky úkony v súlade s ustanoveniami § 24 a § 21 ods. 1 písm. a/ O. s. p. a vždy preberala zásielky, pokiaľ sa v mieste doručovania zdržiavala. V čase doručovania zásielky (15. júla 2011) sa v mieste doručovania nenachádzala, bola na dovolenke. Pokiaľ jej súd prvého stupňa opakovane doručil zásielku, nešlo o doručenie nadbytočné, ale také, ktoré je v súlade s ustanovením § 49 ods. 1 O. s. p. Využitie fikcie doručenia preto v danom prípade neprichádzalo do úvahy; rozsudok súdu bol doručený až 15. augusta 2011 a pokiaľ odvolanie proti nemu bola podané 30. augusta 2011, bolo podané v zákonnej lehote. Aj za predpokladu, že by sa náhradné doručenie posudzovalo v zmysle ustanovenia § 48 ods. 1 O. s. p., nešlo by o doručenie nadbytočné (ako to konštatoval odvolací súd). V predmetnej veci došlo k nesprávnemu uplatneniu fikcie náhradného doručenia a tiež aj k porušeniu jeho základných práv a slobôd na súdnu a inú ochranu (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR) a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd). V súvislosti s výkladom slov „...hoci sa v mieste doručenia zdržuje...“ poukázal aj na rozhodnutie NS SR zo 7.9.2010, sp. zn. 5 Cdo 179/2010 a v súvislosti s údajmi nachádzajúcimi sa na doručení aj na rozhodnutie NS SR z 20.7.1992 sp. zn. 1 Cdo 79/2010 a v súvislosti s nezákonnosťou, resp. s nesprávnosťou doručenia na rozhodnutie NS SR z 30.6.2010, sp. zn. 5 Cdo 190/2009.

Navrhovateľ sa v dovolacom konaní nevyjadril.

*Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas osoba oprávnená na tento procesný úkon, skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) dospel k záveru, že (dovoláním) napadnuté uznesenie odvolacieho súdu treba zrušiť.*

*Keďže predmetom dovolacieho konania je rozhodnutie, ktoré bolo vydané formou uznesenia, prípustnosť dovolania proti nemu je upravená v ustanoveniach § 239 O. s. p. So zreteľom na skutočnosť, že dovolaním bolo napadnuté uznesenie, ktorým bolo odmietnuté odvolanie odporcu možno konštatovať, že takého uznesenie nemožno podriaďiť pod žiaden z dôvodov prípustnosti dovolania vyplývajúci z ustanovenia § 239 ods. 1, ods. 2 O. s. p. a preto dovolanie podľa tohto zákonného ustanovenia nie je prípustné.*

*Prípustnosť dovolania v preskúmvanej veci teda prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. (t. j. ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát).*

*Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O. s. p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.*

*Pod odňatím možnosti konať pred súdom (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým účastníkom konania znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Medzi takéto práva, patrí nepochybne aj právo na preskúmanie vecnej správnosti prvostupňového rozhodnutia v inštančnom konaní odvolacím súdom na základe včas podaného riadneho opravného prostriedku za predpokladu, že jeho podanie zákon nevyklučuje.*

Podľa ustálenej súdnej praxe sa za odňatie možnosti konať pred súdom považuje aj taký postup, keď odvolací súd odmietne odvolanie ako podané oneskorene podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O. s. p., hoci pre také rozhodnutie neboli splnené zákonné podmienky.

Keďže dovolateľ v predmetnej veci uviedol, že súd mu svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom, dovolací súd sa osobitne zamerlal na zistenie, či v konaní došlo k vade vyplývajúcej z ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. a dospel k záveru, že k takejto vade v predmetnom konaní došlo.

Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že **účastníčkou konania na strane odporcu je právnická osoba – spoločnosť s ručením obmedzeným**, za ktorú v súdnom konaní konala konateľka – J. C. Túto skutočnosť bolo treba zohľadniť aj pri doručovaní písomností, teda pri doručovaní bolo treba vychádzať z ustanovenia § 48 O. s. p. upravujúcim doručovanie písomností (štátnym a iným) právnickým osobám.

Podľa § 48 ods. 1 O. s. p. písomnosti, ktoré sú určené orgánom alebo právnickým osobám doručujú sa pracovníkom oprávneným za orgány alebo právnické osoby prijímať písomnosti. Ak ich niet, doručuje sa písomnosť, ktorá je určená do vlastných rúk, tomu, kto je oprávnený za orgán alebo právnickú osobu konať, ostatné písomnosti ktorémukolvek ich pracovníkovi, ktorý písomnosť prijme. Ak nie je možné doručiť písomnosť právnickej osobe na adresu jej sídla uvedenú v obchodnom registri alebo v inom registri, v ktorom je zapísaná, a jej iná adresa nie je súdu známa, písomnosť sa považuje po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak ten, kto je oprávnený konať za právnickú osobu, sa o tom nedozvie (§ 48 ods. 2 O. s. p.).

Osobitným spôsobom doručenia do vlastných rúk vykonaným náhradným spôsobom je od účinnosti novely (zákona č. 501/2001 Z. z.) doručovanie písomností právnickej osobe a fyzickým osobám, ktoré sú podnikateľmi. Ak písomnosť právnickej osobe nemožno doručiť na adresu jej sídla uvedenú v obchodnom registri alebo v inom registri, v ktorom je zapísaná, a jej iná adresa nie je súdu známa, písomnosť sa po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky súdu **považuje za doručenú**, a to aj vtedy, ak ten, kto je oprávnený konať za právnickú osobu, sa o tom nedozvie.

Na fikciu doručenia v tomto prípade stačí, že súd **1/ nepozná inú adresu podnikateľ'a, že 2/ zásielka bola doručovaná na adresu, ktorá je sídlom (miestom) podnikania, ktoré má**

**oporu v platnom zápise v príslušnom, najmä obchodnom registri a že 3/ zásielka sa vrátila ako nedoručená.**

*V prejednávanej veci zásielka obsahujúca rozsudok súdu prvého stupňa bola doručovaná odporkyni (WESTWOOD Slovakia s. r. o.), ale na adresu jej konateľky (B.) hoci sídlo žalovanej spoločnosti v zmysle zápisu do obchodného registra je v Bratislave, Račianska ul. č. 66. Napriek tomu odvolací súd dospel k nesprávnemu záveru, že v predmetnej veci platí fikcia doručenia a predmetnú zásielku považoval za doručenú po troch dňoch od jej vrátenia súdu.*

*Odvolací súd teda v danej veci nesprávne aplikoval ustanovenie § 48 ods. 2 O. s. p., keď predpoklady pre uplatnenie fikcie doručenia neboli splnené. V nadväznosti na túto nesprávnosť posúdil nesprávne aj včasnosť podaného odvolania odporcom, keď fikciu doručenia nebolo možné uplatniť a konateľka odporcu prevzala rozsudok súdu prvého stupňa až 15. augusta 2011. Pokiaľ proti rozsudku súdu prvého stupňa podala odvolanie na poštovú prepravu 30. augusta 2011, podala tento opravný prostriedok včas a odvolací súd mal na jeho základe vec náležite preskúmať v odvolacom konaní.*

*Ak teda odvolací súd odvolanie odporcu odmietol ako oneskorene podané bez toho, aby boli splnené podmienky pre takéto rozhodnutie, odňal mu týmto rozhodnutím možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.*

*So zreteľom na vadu, ktorá napĺňa skutkovú podstatu ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p., dovolanie odporcu je prípustné a zároveň aj dôvodné. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O. s. p.). So zreteľom na existenciu vyššie uvedenej vady dovolací súd sa nezaoberal aj ďalšími dôvodmi uvedenými v dovolaní.*

*V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).*

*Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.*

**P o u č e n i e :** *Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.*

**V Bratislave 5. februára 2014**

*JUDr. Daniela Švecová, v .r.  
predsedníčka senátu*

*Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová*